

Praha-Žižkov, 3. 10. 2021
P. Jareš

Zvládání blahobytu

Dt 8,1-18

F 4,10-13

Jak chudoba, tak bohatství s sebou přinášejí určitá pokušení. To dobře věděl autor jedné biblické modlitby: „*Vzdal ode mne šálení a lživé slovo, nedávej mi chudobu ani bohatství! Opatřuj mě chlebem podle mé potřeby, tak abych přesycen neselhal a neřekl: "Kdo je Hospodin?" ani abych z chudoby nekradl a nezneuctil jméno svého Boha.*“ (Př 30,8-9 ČEP) V přečteném oddílu z knihy Mojžíšovy jsme upozorňováni na typické pokušení v blahobytu, kterým je zapomínání na Boha. I do situace hmotného dostatku a nadbytku tak patří známá prosba: „*I neuvod' nás v pokušení,...*“ (Mt 6,13 BKR)

Izraelci měli brzy vstoupit do země, která byla v naprostém kontrastu k poušti, kterou až doposud putovali. Poušť byla místem nedostatku. Na poušti zakusili žízeň a hlad. Ale také podivuhodnou Boží péčí. V poušti se učili, že jsou na Hospodinu naprosto závislí. Nyní se však chystali vstoupit do země zaslíbené, kde bude všeho dost. Hospodin to tak chtěl. Chtěl, aby prošli pouští, kde na sobě zakoušeli jeho výchovu. Chtěl ale také, aby vstoupili do země zaslíbené, kde jim chtěl dopřát pěkný život v dostatku a nadbytku všeho potřebného k životu. To, že žijeme v dostatku, ba nadbytku, je Božím darem. Je to něco, za co bychom měli Bohu dobrořečit, stejně jako sytí Izraelité ve své zemi.

Putování pouští bylo pro Izraelce zátěžovou situací, kdy byli vystaveni nejrůznějším pokušením. A někdy jim podléhali. Vícekrát se u nich například setkáváme s tím, že si všelijak stěžují na podmínky cesty (Ex 16,2-3; Nu 11,1). V bezpečí a dostatku jejich nové země však pokušení nezmizelo. Pouze na sebe vzalo novou podobu. Sytost, nadbytek a bohatství se pro ně stávaly pokušením k zapomenutí na toho, kdo jim to všechno daroval - na Hospodina. Toto zapomínání se mohlo projevit zanedbáváním Božích přikázání. Ale také pyšnou myšlenkou, že za svůj pěkný život vděčí sami sobě, svým schopnostem. Když procházíme finančními nebo majetkovými problémy, můžeme být ve velkém stresu. Můžeme mít pokušení řešit své problémy všelijak. Také to pro nás ale může být pobídkou, abychom více hledali Boha. Když potíže pomínou a je nám celkem dobře, nastupuje jiné pokušení. Pokušení jaksí usnout, (po)zapomenout na Krista, který nás v našich těžkostech nesl. A třeba nás i napadne, jak jsme chytrí, že jsme si to tak pěkně zařídili. Pane, neuved' nás do pokušení!

Vzhledem ke zmíněnému pokušení je nám v blahobytu zapotřebí obzvláštní duchovní bdělosti. V zemi zaslíbené, v zemi dostatku a nadbytku si měli Izraelci dávat pozor na to, aby nezapomněli na Hospodina. Sami sebe měli střežit, aby u nich k takovému zapomínání nedocházelo (Dt 8,11). Pokušení měli čelit tím, že

si budou připomínat cestu pouští, čím vším je Hospodin provedl a čemu je naučil. Měli vědomě pamatovat na Hospodina, na to, že on je vlastním původcem jejich blahobytu. I my se potřebujeme střežit, abychom nezapomínali na Pána Ježíše Krista, který je naším zachráncem. A určitě i nám prospěje, když si budeme připomínat, co jsme s Kristem prožili v těžkých chvílích. Třeba jsme procházeli hmotnou nouzí, nebo jinými těžkostmi. Byly to životní chvíle, kdy jsme prožívali velkou úzkost, připadali jsme si v koncích. A On nás tím provedl a vyvedl nás ven. A teď jsme třeba celkem v pohodě. Ale tím spíš potřebujeme být bdělí, hlídat se, abychom nezapomínali. I my si potřebujeme připomínat cestu, kterou nás Bůh vedl. Neděle díkůvzdání pro nás může být pomůckou k takovému připomínání. Pomůckou k uvědomění, že máme Kristu za co děkovat.

V Kristově síle lze zvládnout nedostatek i nadbytek. To nám dosvědčuje apoštol Pavel ve svém dopise Filipským, když píše: „*Všecko mohu v Kristu, který mi dává sílu.*“ (F 4,13; doslovněji: „*Všecko mohu v Tom, který mne posiluje.*“) Tato slova se týkají zvládání nedostatku i nadbytku, hladu i sytosti. Pozoruhodné je, že Kristovu sílu potřebujeme ke zvládání obou těchto situací. Apoštol se od Pána Ježíše naučil být spokojený v okolnostech, v nichž se právě nacházel. A to se týkalo jak nouze, tak nedostatku. Neříká nám, jak se tomu naučil. Ale určitě si to osvojil životními zkušenostmi, nikoli pouze teoreticky. Proto mohl směle prohlásit, že je do obojího zasvěcen. Věděl, o čem mluví, poněvadž to prožil. My můžeme ve svých životech poznávat stejného Ježíše. Můžeme v našich životech zakoušet stejné posilování, jaké zakoušel i apoštol Pavel. Jakákoli (majetková) situace, ve které se nyní nacházíme, je k tomu dobrou příležitostí. Nejen situace hmotné nouze a nedostatku, ale také situace dostatku a nadbytku. Kristus nám může pomoci v tom, aby nám náš život v hojnosti nestoupl do hlavy, ale naopak se stal důvodem naší vděčnosti vůči Bohu. Důvodem k přemýšlení o tom, jak mu ve své situaci můžeme nejlépe posloužit. Jako učedníky Ježíše Krista nás nemůže plně uspokojit pouhá skutečnost, že žijeme v hmotném dostatku. Ostatně, ona neuspokojuje ani řadu nekřesťanů. Kristus nám může pomoci k tomu, abychom naši situaci využili k něčemu, co má hlubší smysl. Pro úspěšného křesťanského podnikatele to například může znamenat, že bude zakládat a rozvíjet smysluplné projekty, které slouží dalšímu rozvoji církve. Právě tak se kdysi rozhodl svůj úspěch využít americký podnikatel a křesťan Bob Buford.¹

¹ Bob Buford, *Polčas života*, str. 96-97; *Návrat domů*, Praha 2003